

EINDE VAN HET LEVEN: BEGELEIDING, ZORGHOU- DING EN ONDERSTEUNING VAN FAMILIES

PALLIATIEVE ZORG EN BEGELEIDINGSHOUDING

Voor zorgprofessionals die mensen in de laatste levensfase begeleiden

Een waardige begeleiding van de stervende persoon en zijn naasten verzekeren

Duur : 6 uur	Modules : 4 modules
Lessen : 16 lessen	Doelgroep : Zorgprofessionals (verpleegkundigen, verzorgenden, maatschappelijk werkers)
Formaat : 100 % online, asynchroon	Aanbieder : N° 11757351875
Certificering : Qualiopi	Tarief : Op aanvraag

www.dynseo.com/nos-formationen | contact@dynseo.com | 09 66 93 84 22

Opleidingsbeschrijving

Deze training biedt professionals de klinische, relationele en ethische vaardigheden om mensen in hun laatste levensfase met waardigheid te begeleiden. U leert de fasen van het levenseinde herkennen, het lijden verlichten en effectief communiceren met de persoon en zijn familie. De opleiding behandelt de rechten van patiënten, het wettelijk kader en de emotionele bescherming van de zorgverlener. Aan het einde beschikt u over concrete tools om deze momenten met menselijkheid en professionaliteit te doorstaan, terwijl u ook uw eigen welzijn waarborgt.

Module-overzicht

MODULE 1	Begrijpen van het levenseinde — klinische en culturele richtlijnen	4 lessen
MODULE 2	De zorgende houding tegenover de dood	4 lessen
MODULE 3	Ondersteunen van gezinnen en omgaan met rouw	4 lessen
MODULE 4	Samenwerken in team rond het levenseinde	4 lessen

Leerdoelen

Leerdoelen

- De klinische tekenen van het levenseinde herkennen en de verschillende fasen onderscheiden
- Het totale lijden (fysiek, psychologisch, spiritueel) begrijpen en verlichten
- Het wettelijk kader beheersen: rechten van de patiënt, voorafgaande richtlijnen, diepe sedatie
- Een aangepaste zorghouding ontwikkelen: aanwezigheid, luisteren, juiste professionele afstand
- Effectief communiceren met de stervende persoon en zijn familie
- Families begeleiden tijdens de terminale fase en bij de aankondiging van het overlijden
- In multidisciplinaire teams samenwerken rond palliatieve zorg
- Jezelf beschermen tegen compassiemoeheid en professioneel rouw beheren

Algemene informatie

Duur	6 uur
Doelgroep	Verpleegkundigen, verzorgenden, maatschappelijk werkers, psychologen, vrijwilligers en alle professionals die mensen in de laatste levensfase begeleiden in medische residenties, thuiszorg, ziekenhuizen of palliatieve eenheden
Vereisten	Geen, opleiding toegankelijk voor alle volwassenen
Tarief	Sur devis – TVA non applicable (article 261-4-4° du CGI)

Certificering	Qualiopi - Attestation de fin de formation
Opleidingsorganisatie	DYNSEO - N° de déclaration d'activité : 11757351875

Les 1 - De fasen van het levenseinde — klinische richtlijnen voor de zorgverlener

- Onderscheid tussen ernstige ziekte, palliatieve fase, terminale fase en agonie
- Klinische tekenen van naderende dood: ademhaling, pols, bewustzijn
- Onvoorspelbare duur van elke fase en moeilijkheden bij prognoses
- Rol van niet-artsen bij observatie en overdracht van signalen

Les 2 - De globale lijden aan het einde van het leven

- Concept van totale lijden (Cicely Saunders): fysiek, psychologisch, sociaal, spiritueel
- Fysieke pijn herkennen bij personen met beperkte communicatie
- Psychologisch lijden: angst, anticiperend rouw, verlies van betekenis
- Spiritueel en existentieel lijden: vragen van betekenis, geloof, verzoening

Les 3 - De culturele en persoonlijke representaties van de dood

- De dood in verschillende culturen: rituelen, overtuigingen, taboes
- Invloed van persoonlijke opvattingen van de zorgverlener op begeleiding
- Neutraliteit in de zorg: overtuigingen respecteren zonder ze op te leggen
- Uitvaartrituelen na het overlijden faciliteren

Les 4 - Het wettelijke en ethische kader — rechten van de patiënt aan het einde van het leven

- Wet Claeys-Leonetti (2016): diepe sedatie, voorafgaande richtlijnen, vertrouwenspersoon
- Voorafgaande richtlijnen: raadplegen en respecteren
- Weigering van behandeling en onredelijke volharding
- Euthanasie en hulp bij zelfdoding: wettelijk kader en ethische discussie

Les 1 - Aanwezig zijn zonder te vluchten — de juiste zorgzame afstand

- Eigen verdedigingsmechanismen herkennen tegenover ellende
- Stille aanwezigheid: wanneer woorden niet nodig zijn
- Juiste afstand: noch overmatige fusie, noch koude afstandelijkheid
- Verwachtingen van de stervende: er zijn, niet liegen, niet verlaten

Les 2 - Communiceren met de persoon aan het einde van het leven

- Wat de persoon hoort, zelfs in coma: belang van gesproken woorden
- Woorden die je moet zeggen of vermijden: authenticiteit, zachtheid, stilte
- Antwoorden op moeilijke vragen: "Ga ik dood?", "Hoe lang nog?"
- Non-verbale begeleiding: aanraking, blik, intonatie van de stem

Les 3 - De basisbehoeften aan het einde van het leven

- Fysiek comfort: mondzorg, positionering, pijnbeheer
- Psychologisch comfort: continuïteit van aanwezigheid, vertrouwde omgeving
- Relationele behoeften: familie-aanwezigheid, afscheid nemen, verzoening
- Spirituele behoeften: rituelen en geestelijke begeleiding faciliteren

Les 4 - Het moment van overlijden — de laatste uren begeleiden

- Teken van agonie en nabijheid van de dood herkennen
- Aanwezig zijn bij het overlijden: mogelijkheden en gepastheid
- Handelingen na het overlijden: lichaamsverzorging, bescheidenheid, familie-aanwezigheid
- Overlijden doorgeven aan team en families: woorden, toon, timing

Les 1 - De naasten begeleiden tijdens de terminale fase

- Behoeften van gezinnen: geïnformeerd, betrokken en ondersteund worden
- Vragen van gezinnen beantwoorden zonder eigen rol te overschrijden
- Familiale spanningen beheren: conflicten, afwezig, schuldgevoelens

- Momenten van intimiteit tussen gezin en patiënt faciliteren

Les 2 - Een overlijden aankondigen aan de families

- Principes van respectvolle aankondiging: rustige plek, houding, gekozen woorden
- Pijnlijke of onhandige formules vermijden
- Onmiddellijke reactie begeleiden: shock, tranen, woede, verbijstering
- Opvolging na aankondiging: wat te doen, wie te contacteren

Les 3 - De rouw van de families — wat de zorgverlener kan ondersteunen

- Fasen van rouw (Kübler-Ross, Bowlby): begrijpen zonder te pathologiseren
- Gecomplieerde rouw: waarschuwingssignalen en doorverwijzing
- Rol van de zorgverlener: getuigenis, rouwkaart, contact na overlijden
- Steungroepen voor rouw: lokale en nationale middelen

Les 4 - De rouw van zorgverleners — jezelf erkennen en voor jezelf zorgen

- Professioneel rouw: echte rouw maar vaak ontkend binnen teams
- Teamrituelen na een overlijden: bezinning, uitwisseling, debriefing
- Tekenen van compassiemoeheid en burn-out door herhaalde overlijdens
- Ondersteuningsbronnen: supervisie, arbeidspsycholoog, praktijkanalyse

MODULE 4

Samenwerken in team rond het levenseinde

4 lessen

Les 1 - De multidisciplinaire coördinatie in de palliatieve zorg

- Rol van elke professional: arts, verpleegkundige, verzorgende, psycholoog, vrijwilliger
- Overlegvergaderingen palliatieve zorg: doel, formaat, frequentie
- Ethische onenigheden binnen het team aanpakken
- Mobiel palliatief zorgteam (EMSP) inschakelen: wanneer en hoe

Les 2 - De communicatie in het team rond de dood

- De dood binnen het team benoemen: professionele taboes overwinnen
- Emoties delen zonder professionele houding te verliezen
- Emotionele regulatievergaderingen: noodzakelijke spreekruimte
- Rol van zorgmanager en management bij het creëren van spreekruimte

Les 3 - De DYNSEO-tools ter ondersteuning van het welzijn van bewoners in de terminale fase

- E-SOUVENIRS: autobiografisch geheugen activeren in de laatste weken
- MIJN WOORDENBOEK: communicatie met mensen zonder spraak onderhouden
- Muziek en sensorische herinneringen als hulpmiddelen voor aanwezigheid
- Deze hulpmiddelen aan families voorstellen om verbinding te creëren

Les 4 - Balans en verankering van de verworvenheden

- Validatiequiz: situaties van het levenseinde, aangepaste houdingen, rechten
- Reflectieve terugkoppeling: moeilijkste situatie en waarom
- Persoonlijke en professionele middelen identificeren voor zelfzorg
- Aanvullende middelen: SFAP, vrijwilligers, opleidingen in palliatieve zorg

Lesmethoden

- E-learning op digitaal platform, toegankelijk 24/7
- Videomodules, interactieve casussen en praktijksituaties
- Reflectie-oefeningen en emotionele zelfevaluatie
- Validatiequiz per module voor leercontrole
- Pedagogische ondersteuning per e-mail of telefoon
- Attestation de fin de formation na voltooiing